

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	1
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	2
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО	5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО	6
3. ПРИХОДИ	26
4. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА	27
5. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ	27
6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	28
7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	28
8. ДРУГИ РАЗХОДИ	28
9. РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	29
10. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ	29
11. КОМПОНЕНТИ НА ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	30
12. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ	30
13. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ	33
14. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	35
15. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ЛИЦА	35
16. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ	36
17. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ	38
18. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	39
19. СОБСТВЕН КАПИТАЛ	39
20. ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ	40
21. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ	41
22. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ЛИЦА	44
23. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	45
24. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ	46
25. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ	46
26. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	46
27. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	48
28. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ	53

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

„Трансремонтстрой” е новото име на „СКГТ Трансремонтстрой” - дружество, регистрирано през 1997 г. по фирмено дело № 17650 / 1997 г. на Софийски градски съд. Дружеството е със седалище и адрес на управление гр. София, ул. Джерман № 7. С решение № 629 / 27.07.2006 г. на СОС дружеството е обявено в списъка за приватизация и на 21.04.2007 г. е сключен договор за продажба на 100 % от капитала на дружеството.

На 24.09.2012 г. в резултат на приключилото и вписано в Агенция по вписванията – търговски регистър вливане на Геометал ЕООД („преобразуващо се дружество”) по смисъла на чл. 262 от ТЗ, същото е прекратено без ликвидация и цялото му имущество е прехвърлено в патримониума на Трансремонтстрой („приемащо дружество”). Последните промени вписани в Агенция по вписванията – Търговски регистър са от 07.03.2016 г. и касаят допълнения в Устава на дружеството.

1.1. Собственост и управление

Трансремонтстрой ЕАД е непублично акционерно дружество.

Към 31.12.2015 г. акционерният капитал е 100 % собственост на Геотехмин ООД. Дружеството има едностепенна система на управление – Съвет на директорите, състоящ се от трима членове. Към датата на одобряване за издаване на този финансов отчет съставът на Съвета на директорите е:

- Владимир Вутов – председател;
- Милена Христова- заместник председател;
- Асен Тасев – изпълнителен директор.

Към 31.12.2015 г. общият брой на персонала в дружеството е 142 работници и служители (2014 г.: 151 работници и служители).

1.2. Предмет на дейност

Предметът на дейност на дружеството включва:

- производство и монтаж на съоръжения за трамваен релсов път – трамвайни стрелки, кръстовки, автомати за трамвайни стрелки;
- основен ремонт на трамваен релсов път;
- производство на детайли и извършване на машиностроителни услуги;
- производство на ролки за транспортни ленти;
- транспортни услуги и строителни дейности, свързани с трамвайния релсов път;
- търговия с отпадъци /скрап/, за което дружеството притежава разрешение от МОСВ;
- заготовка на арматурно желязо;
- производство и търговия с метални конструкции;
- разработване и реализация на екопроекти, ремонтна дейност, промишлено и гражданско строителство.

Допълнително, съпътстващи основната дейност са операциите по отдаване под наем на кофраж и кофражни детайли (системи) и елементи.

1.3. Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството, за периода 2013 – 2015 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2013	2014	2015
БВП в млн. лева*	81,971	83,612	86,650
Реален растеж на БВП**	1.3%	1.6%	3%
Инфлация в края на годината	(0.9)%	(2.0)%	(0.9)%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.47	1.47	1.76
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.42	1.61	1.80
Основен лихвен процент в края на годината	0.02	0.02	0.01
Безработица (в края на годината)	11.8%	10.7%	10.0%

източник: БНБ, НСИ

*предварителни данни за 2015 г.

**предварителни данни към 30.09.2015 г.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1.База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на дружеството е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2015 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност. От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2015 г., не са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството, както и в установените оповестявания, класификация или оценка на отделните отчетни обекти и операции.

Тези стандарти и тълкувания включват:

- МСС 19 (ревизиран 2011 г.) Доходи на наети лица (в сила за годишни периоди от 1.07.2014 г. – приет от ЕК на 01.02.2015 г.);
- Подобрения в МСФО Цикъл 2010-2012 (м.декември 2013) - подобрения в МСФО 2, МСФО 3, МСФО 8, МСФО 13, МСС 16, МСС 24, МСС 38 (в сила за годишни периоди от 01.07.2014г. – приети от ЕК от 01.02.2015 г.);
- Подобрения в МСФО Цикъл 2011-2013 (м.декември 2013) - подобрения в МСФО 1, МСФО 3, МСФО 13, МСС 40 (в сила за годишни периоди от 01.07.2014 г. – приети от ЕК от 01.01.2015 г.);

- *КРМСФО 21 Задължения за данъци и такси (в сила за годишни периоди от 01.01.2014г. – приет от ЕК за годишни периоди от 17.06.2014 г.) – относно налози от страна на правителството.*

Към датата на одобряване за издаване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила (и/или не са приети от ЕК) за годишни периоди, започващи на 1 януари 2015 г. нови стандарти, променени стандарти и тълкувания, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството за следващи периоди:

- *МСС 1 (променен) Представяне на финансови отчети - относно инициатива за оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приет от ЕК).* Тази промяна е важно разяснение на самия стандарт с насока на съставителите на финансови отчети, когато е необходимо те да прилагат преценка за същественост на определена информация и нейното представяне при изготвянето на финансовите отчети, т.е. за включването или не на дадена информация, подход на представяне в отчета за финансовото състояние и в отчета за всеобхватния доход - агрегиране или самостоятелно представяне, подход на подредба на пояснителните приложения, както и представянето на някои специфични статии в отчетите;

- *МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. - не е приет от ЕК).* Този стандарт е изцяло нов стандарт. Той въвежда цялостен комплекс от принципи, правила и подходи за признаването, отчитането и оповестяването на информация относно вида, сумата, периода и несигурностите във връзка с приходите и паричните потоци, произхождащи от договори с контрагенти. Стандартът ще замени действащите до този момент стандарти свързани с признаването на приходи, основно МСС 18 и МСС 11. Водещият принцип на новият стандарт е в създаването на модел от стъпки, чрез който определянето на параметрите и времето на прихода са съизмерими спрямо задължението на всяка от страните по сделката помежду им. Ключовите компоненти са: а) договори с клиенти с търговска същност и оценка на вероятността за събиране на договорените суми от страна на предприятието съгласно условията на дадения договор; б) идентифициране на отделните задължения за изпълнение по договора за стоки или услуги - отграничаемост от останалите поети ангажименти по договора, от които клиентът би черпил изгоди; в) определяне на цена на операцията – сумата, която предприятието очаква, че има право да получи срещу прехвърлянето на съответната стока или услуга към клиента – особено внимание се отделя на променливия компонент в цената, финансовия компонент, както и на компонента, получаван в натура; г) разпределение на цената на операцията между отделните задължения за изпълнение по договора – обичайно на база самостоятелната продажна цена на всеки компонент; и д) моментът или периодът на признаване на прихода – при успешното изпълнение на задължение по договор чрез трансфериране на контрола върху обещаната стока или услуга, било то в даден момент или за определен период във времето. Стандартът допуска както пълно ретроспективно приложение, така и модифицирано ретроспективно приложение, от началото на текущия отчетен период, с определени оповестявания за предходните периоди;

- *МСФО 16 Лизинг (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е приет от ЕК).* Този стандарт е с изцяло променена концепция. Той въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинги с цел да осигури по-достоверно и адекватно представяне на тези сделки както за лизингополучателя, така и за лизингодателя. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт свързан с лизингите - МСС 17. Водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно третиране на лизингите при лизингополучателите - за всички лизингови договори с продължителност от повече от 12 месеца ще се признава актив „право на ползване”, който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита задължението по тези договори. Това е и съществена промяна в отчетната практика. При лизингодателите не би имало съществени промени и те биха продължили да отчитат лизингите по подобие на стария стандарт – като оперативни и финансови. Доколкото новият стандарт дава по-цялостна концепция, по-подробен анализ на условията на договорите им следва да се направи и от тяхна страна и е възможно и при тях да настъпят основания за прекласификация на лизинговите сделки;

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила към 1 януари 2015 г. ръководството е проучило възможния им ефект и е определило, че те не биха имали ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството поради това, че то не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и транзакции.

Тези стандарти, променени стандарти и тълкувания включват:

- *МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - не е приет от ЕК).* Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти. Крайното му предназначение е да замести изцяло МСС 39;

- *МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г.- не е приет от ЕК);*

- *МСФО 14 Отсрочени активи и пасиви по регулирани дейности(в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. - ЕК отлага процеса по приемането на този междинен стандарт до издаването на финалния стандарт).* Не се прилага от предприятия вече преминали към МСФО;

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2012-2014 (м.септември 2014 г.) - подобрения в МСФО 5, МСФО 7, МСС 19, МСС 34 (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приети от ЕК).* Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия;

- *МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – отложена процедура по приемане от ЕК за неопределен период);*

- МСС 27 (променен) Самостоятелни финансови отчети - относно метод на собствения капитал в самостоятелните финансови отчети. (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приет от ЕК);
- МСС 16 (променен) Имоти, машини, съоръжения и МСС 41 (променен) Земеделие - относно растения-носители (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приети от ЕК);
- МСС 16 (променен) Имоти, машини, съоръжения и МСС 38 (променен) Нематериални активи - относно допустимите методи за начисляване на амортизация (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приети от ЕК);
- МСФО 11 (променен) Съвместни споразумения - относно отчитане на придобиване на дялове в съвместни дейности (в сила за годишни периоди от 01.01.2016г.–приет от ЕК);
- МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети, МСФО 12 (променен) Оповестяване на участия в други предприятия и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно инвестиционни дружества (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК);
- МСС 12 (променен) Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК);
- МСС 7 (променен) Отчет за паричните потоци - относно инициатива за оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК).

Настоящият годишен финансов отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата цена, с изключение на имотите, машините и оборудването (без стопанския инвентар и кофрахните системи) и инвестиционните имоти, които са оценени по преоценена/справедлива стойност.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните във финансовия отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева (BGN ‘000), освен ако изрично не е указано друго.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни).

Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност на, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в съответните приложения към този финансов отчет.

2.2. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в годишния финансов отчет за една предходна година (период).

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.3. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната и отчетна валута на дружеството е българският лев. Българският лев е фиксиран към еврото по Закона за БНБ в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, като се третира като “финансови приходи/(разходи)” и се представят нетно.

2.4. Приходи

Приходите в дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от дружеството и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на продукция приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността на стоките преминават в купувача, вкл. като се вземат под внимание всички допълнителни условия по приемането от страна на клиента. Аналогично е признаването и при продажба на имоти, машини и оборудване.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на финансовия отчет, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ. Етапа на завършеност на строително – монтажните работи се измерва в извършени натурални работи (обем), който

представлява % от общите договорени дейности. Същевременно редовно се следи и изпълнението на етапа на завършеност като процент % от общите разходи, бюджетирани за съответния обект.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените продукция, стоки и услуги, нетно от косвени данъци (акциз и данък добавена стойност) и предоставени отстъпки иrabати.

При продажби на изплащане, приходът се признава на датата на продажбата без инкорпорираните лихви.

Постъпленията от лихви по текущите разплащателни сметки се представят към “други доходи от дейността, нетно” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.5. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, но само доколкото последното не води до признаването на отчетни обекти за активи или пасиви, които отговарят на критериите на МСФО и рамката към тях.

Разходите за бъдещи периоди (предплащания) се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват или когато изтече гаранционния срок.

Финансовите разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат и се състоят от разходи за лихви, свързани с получени заеми.

2.6. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи), с изключение на стопанския инвентар и кофражните системи, са представени в отчета за финансовото състояние по преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално оценяване

При първоначално придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, транспортни разходи, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

При придобиване на имоти, машини и оборудване при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дискантирано на база на лихвеното равнище по привлечените от дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

Дружеството е определило стойностен праг от 300 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща балансова оценка на дълготрайните материални активи (с изключение на стопанския инвентар) е моделът на преоценената стойност по МСС 16, намалена с последващо начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Преоценената стойност на имотите, машините и оборудването е определена от независими оценители към 31.12.2015 г. Преоценка на имотите, машините и оборудването е прието да се извършва от лицензирани оценители, обичайно, на период от 5 години. Когато тяхната справедлива стойност се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката може да се извършва по-често.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални активи. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Полезният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, предназначението и конструкцията, и спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

- сгради – 10 - 50 г.;
- машини и оборудване – 2 - 15 г.;
- кофражни системи – 3 – 5 г.;
- съоръжения – 6 - 10 г.;
- компютри – 2-5 г.;
- транспортни средства – 4 - 10 г.;
- стопански инвентар – 2-6 г.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните активи се преглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и оборудването е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката е за сметка на този резерв и се представя в отчета за всеобхватния доход (към статиите на другите компоненти на всеобхватния доход), освен ако тя не надхвърля неговия размер (на преоценъчния резерв), и надвишението се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Дълготрайните материални активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи от дейността, нетно” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.7. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. Цената на придобиване представлява справедливата стойност на съответния актив към датата на придобиване и тя включва покупната стойност и всички други преки разходи по сделката. В техния състав са включени програмни продукти, патенти и лицензи използвани в дружеството – по цена на придобиване.

В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен осреднен полезен живот 5 г.

Балансовата стойност на нематериалните дълготрайни активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановителната им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.8. Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са тези имоти, които дългосрочно се държат от дружеството за доходи от наеми и/или заради вътрешното увеличение на тяхната стойност. Първоначално те се оценяват по цена на придобиване, вкл. всички преки разходи по сделката. Последващо, инвестиционните имоти се оценяват по справедлива стойност (Приложение № 2.20), по която стойност те са представени във финансовия отчет. Справедливата стойност на имотите отразява текущите пазарни условия към датата на финансовия отчет и се определя от ръководството с помощта на лицензирани оценители. Печалбите или загубите от промените в справедливата стойност на инвестиционните имоти се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към “други доходи от дейността, нетно”.

Реализираните приходи от инвестиционни имоти се представят в същата статия на отчета.

Инвестиционните имоти не се амортизират. Начислението на тяхната амортизация спира при прехвърлянето на съответния имот в групата на инвестиционните имоти.

Дружеството класифицира като инвестиционни имоти сгради, притежавани за неопределено към настоящия момент бъдещо използване.

Инвестиционните имоти се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или продажат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “инвестиционните имоти” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи или загуби” от дейността.

Трансфер от и към групата “инвестиционните имоти” се прави когато има промяна в употребата на даден имот. В случай на прехвърляне от инвестиционни имоти към имоти за използване в собствената дейност активът се завежда в новата си група по намерена историческа цена, която представлява справедливата му стойност към датата на прехвърлянето. Обратно, когато от имоти за използване в собствената дейност има прехвърляне към инвестиционни имоти, активът се оценява по справедливата му стойност към датата на прехвърлянето, като разликата до балансовата му стойност се третира и представя като преоценъчен резерв към собствения капитал.

2.9. Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от: цената на придобиване (себестойност) и нетната реализуема стойност, с изключение на готовата продукция, която се оценява по стандартна цена.

В дружеството се работи по поръчкова система, като ръководството на дружеството текущо извършва наблюдение в колебанията между стандартната и фактическата себестойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в себестойността (цената на придобиване), както следва:

- суровини и материали в готов вид – всички доставни разходи, които включват покупна цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите в готов за тяхното използване вид;
- готова продукция и незавършено производство – преките разходи на материали и труд и съответстващата част от производствените непреки разходи при нормално натоварен капацитет на производствените мощности, с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси.

Непреките разходи, като разходи за поддържане на машини и съоръжения, амортизации, външни услуги необходими за производството на продукцията, електроенергия и други се разпределят на база пряко вложеният труд по поръчки.

При употребата на материалните запаси се използва методът на средно претеглена цена.

Нетната реализуема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.10. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, вземанията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва (Приложение № 2.18.1).

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или на част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят.

Провизия за обезценка на търговски вземания се формира когато са налице обективни доказателства, че дружеството няма да може да събере цялата сума по тях съгласно оригиналните условия на вземанията. Значителни финансови затруднения на длъжника по вземането, вероятност длъжникът да влезе в процедура на несъстоятелност или друга финансова реорганизация, неизпълнението или просрочието в плащането (над 360 дни) се вземат под внимание от ръководството, когато се определя и класифицира дадено вземане за обезценка. Стойността на обезценката е разликата между балансовата стойност на даденото вземане и сегашната стойност на прогнозираните бъдещи парични потоци, дисконтирани по оригинален ефективен лихвен процент. Балансовата стойност се коригира чрез използването на корективна сметка, където се натрупват всички обезценки, а сумата на загубата от обезценка за периода или последващо възстановяване се

признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статията „други разходи”.

Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към „други разходи за дейността” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Когато дадено търговско вземане се прецени като напълно несъбираемо, то се изписва за сметка на коректива.

2.11. Съвместни споразумения

Съвместни дейности

Съвместна дейност е такъв тип съвместно споразумение, където страните имат съвместен контрол и по същество права спрямо активите и задължения пасивите, свързани и произтичащи от това споразумение. Съвместен контрол се приема, че е налице когато страните по едно споразумение са се договорили да споделят контрола върху това споразумение, а това споделяне съществува само когато решенията за значимите дейности изискват консенсус между страните, споделящи контрола.

Когато дружеството предприема и осъществява стопански дейности под формата на съвместни дейности, то признава в своите финансови отчети:

- своите активи и своя дял от активите, държани общо;
- своите пасиви и своя дял от пасивите, поети общо;
- своите приходи от продажбата на неговата част от продуктите/резултатите от съвместната дейност;
- своя дял от приходите от продажбата на продуктите/резултатите от съвместната дейност; и
- своите разходи и своя дял от общо поетите.

Дружеството счетоводно отчита активите, пасивите, приходите и разходите, свързани с неговото участие в съвместната дейност съгласно своята счетоводна политика за съответния тип отчетен обект.

Когато дружеството реализира операция със съвместната дейност, където то е съвместен участник, която операция е продажба или вноска на активи, тогава то признава печалба или загуба по тази операция до степента на участието на другите страни в съвместното споразумение. И обратно, когато дружеството реализира операция със съвместната дейност, където то е съвместен участник, която операция е доставка на активи, тогава то признава своя дял в печалбата или загубата, когато този актив се препродаде на трето лице.

2.12. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти включват касовите наличности, разплащателните сметки и краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е по-малък от 3 месеца (Приложение № 2.18.1).

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите по получени инвестиционни кредити са включени като плащания за финансова дейност, а лихвите, свързани с кредити, обслужващи текущата дейност, се включват към оперативната дейност;
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи от чуждестранни доставчици се посочва на ред “платени данъци”, а при доставка на дълготрайни активи от страната се посочва на ред “плащания към доставчици” към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).

2.13. Задължения към доставчици и други задължения

Задълженията към доставчици и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (себестойност), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва (Приложение № 2.18.2).

2.14. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси са представени първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други привлечени ресурси, последващо се оценяват по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност се изчислява като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови разходи през периода на амортизация или когато задълженията се отпишат от отчета за финансовото състояние или редуцират (Приложение № 2.18.2).

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен ако за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от датата на финансовия отчет.

2.15. Лизинг***Оперативен лизинг******Лизингополучател***

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това активът не се включва в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това този актив продължава да е включен в състава на неговите дълготрайни материални активи като амортизацията му за периода се включва в текущите разходи на лизингодателя.

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

2.16. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми за уреждане в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналят е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като

резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумите за самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на дружеството като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО) в съотношение 60:40 (2014 г.: 60:40).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от дружеството вноски по плановите с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда дружеството в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на финансовия отчет, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им, се

представя в отчета за всеобхватния доход като: а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба, по статия „разходи за персонал”, а б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи”. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиращи в България, където функционира и самото дружество.

Доходи при напускане

Съгласно местните разпоредби на трудовото и осигурително законодателство в България, дружеството като работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране определени видове обезщетения.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база публично анонсиран план, вкл. за реструктуриране, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.17. Акционерен капитал и резерви

Дружеството е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на **акционерен капитал**, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на дружеството. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава, дружеството е длъжно да формира и резерв **“фонд Резервен”**, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, определена по решение на

Общото събрание на акционерите;

- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

Преоценъчният резерв – имоти, машини и оборудване е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините и оборудването и техните справедливи стойности към датата на извършване на преоценката и положителната разлика между балансовата стойност на имоти, отчитани в групата „имоти, за ползване в собствена дейност” и тяхната справедлива стойност на датата, на която те се трансферират в групата на „инвестиционни имоти”.

Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв.

Преоценъчният резерв се прехвърля към „неразпределена печалба”, когато активите се отписват от отчета за финансовото състояние или са напълно амортизирани (Приложение № 2.6).

Преоценъчният резерв покрива обезценки на активите, с които той е свързан. Той може да бъде използван при реализацията на дивидентната и капиталова политика на дружеството само след прехвърлянето му към компонента „неразпределена печалба”.

2.18. Финансови инструменти

2.18.1. Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в категорията “кредити и вземания”, включително паричните средства и еквиваленти. Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние.

Обичайно дружеството признава в отчета за финансовото си състояние финансовите активи на датата на търгуване - датата, на която то се е обвързало да придобие съответните финансови активи. Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на дружеството, когато правата за получаване на паричните средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществена част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако дружеството продължава да държи съществена част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността върху даден

трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в отчета за финансовото си състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в отчета за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в един обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи. Тази група финансови активи включва: търговски вземания, вкл. от свързани предприятия, други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти от отчета за финансовото състояние. Лихвеният доход по вземанията се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под три месеца, където признаването на такава лихва е несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към “финансови приходи/(разходи)”, нетно.

2.18.2. Финансови пасиви и инструменти на собствения капитал

Дружеството класифицира дългови инструменти и инструменти на собствения капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор или съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансовите пасиви на дружеството включват заеми (кредити) и задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в отчета за финансовото състояние по справедливата им стойност нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо - по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва (Приложение № 2.13 и № 2.14).

2.19. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата на дружеството са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка в България за 2015 г. е 10 % (2014 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики на дружеството към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни

разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на отчета за финансовото състояние и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или капиталова позиция в отчет за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансовата капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата (Р България), в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на дружеството се представят нетно срещу негови отсрочени данъчни пасиви, когато и доколкото то се явява за тях данъчния платец в съответната юрисдикция (Р България), и то тогава и само тогава, когато дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данъците върху печалбата.

Към 31.12.2015 г. отсрочените данъци върху печалбата на дружеството са оценени при ставка, валидна за 2016 г., която е в размер на 10%.

2.20. Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на дружеството се оценяват и представят и/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са: а) на повтаряща се база – инвестиционните имоти, определени търговски и други вземания и задължения, в т.ч. от/към свързани лица, а други б) на неповтаряща се база – нефинансови активи като имоти, машини и оборудване.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които дружеството задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли

цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

Дружеството прилага различни оценъчни техники, които биха били подходящи спрямо спецификата на съответните условия, и за които разполага с достатъчна база от входящи данни, като се стреми да използва в максимална степен наличната публично наблюдаема информация и респ. – да минимизира използването на ненаблюдаема информация. То използва и трите допустими подходи: *пазарен, разходен и приходен подход* от допустимите подходи, като най-често прилаганите оценъчни техники са директни и/или коригирани котиран пазарни цени, пазарни аналози и дисконтирани парични потоци, вкл. на база капитализиран доход от наем.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовите отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

- Ниво 1 – Котирани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котиран пазарен цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и
- Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

Дружеството прилага основно справедлива стойност Ниво 2 и Ниво 3.

За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност във финансовите отчети на повтаряема база, дружеството прави преценка към датата на всеки отчет дали е необходим трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

В дружеството се разработени вътрешни правила и процедури по измерването на справедливата стойност на различните видове активи и пасиви. За целта главния счетоводител осъществяването на целия оценъчен процес, вкл. координира и наблюдава работата на външните оценители.

Дружеството използва експертизата на външни лицензирани оценители за определяне на справедливите стойности на инвестиционните имоти и имотите, машините и оборудването (без стопански инвентар и кофражни системи). Изборът на такива оценители се прави на годишна база, като се използват следните критерии: прилагани професионални стандарти, професионален опит и познания; репутация и пазарен статус. Периодично се преценява необходимостта от ротация на външните оценители – на всеки три/пет години. Приложението на оценъчните подходи и техники, както и използваните входящи данни за всеки случай на измерване на справедлива стойност, са

обект на задължително обсъждане и координиране между външните експерти-оценители и главния счетоводител, както и приемането на издаваните оценителски доклади – особено по отношение на съществените предположения и крайните заключения и предложения за размера на справедливата стойност. Финалните оценки на справедливата стойност подлежат на одобрение от главния счетоводител на дружеството, изпълнителния директор и Съвета на директорите на дружеството.

На датата на всеки финансов отчет съобразно счетоводната политика на дружеството главния счетоводител прави общ анализ на предварително събрана информация за движението в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на оценка или оповестяване по справедлива стойност, за типа налични данни и възможните фактори за наблюдаваните промени, и предлага за одобрение пред компанията-майка подхода за измерване на справедливите стойности на съответните активи и пасиви към тази дата. При необходимост това се консултира изрично с използваните външни оценители.

Резултатите от оценъчния процес на измерване на справедливата стойност се представят на компанията-майка, изпълнителния директор и на Съвета на директорите на дружеството.

3. ПРИХОДИ

Приходите от продажби включват:

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Продукция	5,523	5,251
Услуги	5,088	4,889
Стоки	968	1,556
	11,579	11,696

Приходите през 2015 г. и 2014 г. са реализирани на вътрешен пазар.

Приходите от продажба на продукция включват:

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Арматурни заготовки	3,211	3,832
Метални конструкции	1,935	461
Части за машини	354	854
Други артикули	23	104
	5,523	5,251

Приходите от услуги включват:

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Строително-монтажни и ремонтни дейности	2,735	3,970
Ремонти и реконструкция на трамваен релсов път	2,145	670
Транспортни услуги и услуги със строителна механизация	95	177
Други	113	72
	5,088	4,889

В състава на приходите от други услуги обичайно дружеството посочва приходите от изработка на готова продукция – тип „арматурни заготовки” с материали на клиентите, услуги по фрезоване, обработка на детайли и други.

Приходите от продажба на стоки са в размер на 968 х.лв. (2014 г.: 1,556 х.лв.) и са от търговска дейност с отпадъци на черни и цветни метали, за което дружеството притежава разрешително, издадено от Министерство на околната среда и водите.

4. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Наеми	462	623
Приходи от продажба на материали	865	1,026
Балансова стойност на продадени материали	(822)	(954)
Печалба от продажба на материали	43	72
Приходи от продажба на машини и оборудване	38	-
Балансова стойност на продадени машини и оборудване	(15)	-
Печалба от продажба на машини и оборудване	23	-
Приходи от продажба на собствени метални отпадъци	34	50
Неустойки	6	5
Получени застрахователни обезщетения	-	11
Приходи от преоценка на инвестиционни имоти	1	3
Разходи за обезценка на инвестиционни имоти	(1)	(8)
Нетна загуба от корекция до оценка по справедлива стойност на инвестиционни имоти, включена в печалбата или загубата (Приложение № 13)	-	(5)
Други	7	9
	575	765

В състава на приходите от наеми дружеството посочва и приходите по отдаване под наем на кофраж и кофражни детайли (системи) и елементи.

5. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Основни материали	6,116	5,042
Горива и смазочни материали	193	284
Резервни части	157	113
Електроенергия	74	73
Други	143	151
	6,683	5,663

6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Услуги от подизпълнители	976	448
Наеми	103	89
Охрана	81	88
Ремонт и поддръжка на имоти, машини и оборудване	64	134
Данъци и такси	60	64
Консултантски услуги	71	65
Застраховки	27	30
Други	80	117
	1,462	1,035

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Текущи възнаграждения	2,371	2,435
Вноски по социално осигуряване	450	460
Социални придобивки и надбавки	122	132
Начислени провизии за дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране (Приложение № 21)	19	18
Изменение в начисленията за неползвани отпуски и осигуровки върху тях	(25)	(14)
	2,937	3,031

8. ДРУГИ РАЗХОДИ

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Начислени обезценки на търговски вземания, нетно (Приложение № 16)	41	30
Брак на материални запаси	14	7
Командировки	10	10
Представителни мероприятия	7	6
Брак и липси на дълготрайни материални активи	5	7
ДДС върху брак на активи	2	2
Други	6	-
	85	62

9. РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ

Разходите за лихви са в размер на 21 х.лв. (2014 г.: 38 х.лв.) и включват начислени лихви по получени заеми от дружества - свързани лица (Приложение № 26).

10. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ

Основните компоненти на разхода за данък върху печалбата за годините, завършващи на 31 декември са:

Отчет за всеобхватния доход

(в печалбата или загубата за годината)

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Данъчна печалба за годината по данъчна декларация	305	939
Текущ разход за данъци върху печалбата за годината	31	94
Отсрочени данъци върху печалбата от:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики (Приложение № 20)	(19)	(14)
Общо разход за данък, отчетен в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)	12	80

**Равнение на разхода за данък върху печалбата определен спрямо
счетоводния резултат за годината**

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Счетоводна печалба за годината	102	790
Данъци върху печалбата – 10%	10	79
От непризнати суми по данъчни декларации свързани с:		
Увеличения – 19 х.лв. (2014 г.: 8 х.лв.)	2	1
Общо разход за данък върху печалбата, отчетени в отчета за всеобхватния доход	12	80

Данъчните ефекти, свързани с другите компоненти на всеобхватния доход са както следва:

	2015 BGN '000			2014 BGN '000		
	Стойност преди данък	Икономия от/ (Разходи за) данъци	Стойност нетно от данък	Стойност преди данък	Икономия от/ (Разходи за) данъци	Стойност нетно от данък
Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата						
Печалба от преоценка на имоти, машини и съоръжения (Приложение № 12)	47	(5)	42	-	-	-
Последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи (Приложение № 21)	(35)	-	(35)	(8)	-	(8)
Компоненти, които могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата	-	-	-	-	-	-
Общо друг всеобхватен доход за годината	12	(5)	7	(8)	-	(8)

11. КОМПОНЕНТИ НА ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

Основните компоненти на разхода за данък върху печалбата за годините, завършващи на 31 декември са:

	2015 BGN'000	2014 BGN'000
Печалба от преценка на имоти, машини и оборудване	47	-
Последващи оценки (актюерски печалби и загуби) по пенсионни планове с дефинирани доходи	(35)	(8)
Данък върху дохода, свързан с компоненти на друг всеобхватен доход	(5)	-
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данък	7	(8)

12. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	Земя и сгради		Машини съоръжения и оборудване и кофражни системи		Транспортни средства		Други		В процес на придобиване		Общо	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Отчетна стойност												
Салдо на 1 януари	5,725	5,725	2,603	2,410	504	505	86	78	23	17	8,941	8,735
Придобити	-	-	285	212	-	38	5	12	16	6	307	268
Трансфер между сметки	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Преценка	-	-	47	-	-	-	-	-	-	-	47	-
Отписани	(2)	-	(49)	(19)	(29)	(39)	(5)	(4)	(5)	-	(85)	(62)
Салдо на 31 декември	5,723	5,725	2,891	2,603	475	504	87	86	34	23	9,210	8,941
Натрупана амортизация												
Салдо на 1 януари	409	332	942	609	221	190	34	26	-	-	1,606	1,157
Начислена амортизация за годината	77	77	350	350	64	64	14	13	-	-	505	504
Отписана амортизация	(1)	-	(31)	(17)	(29)	(33)	(4)	(5)	-	-	(65)	(55)
Салдо на 31 декември	485	409	1,261	942	256	221	44	34	-	-	2,046	1,606
Балансова стойност на 31 декември	5,238	5,316	1,630	1,661	219	283	43	52	34	23	7,164	7,335
Балансова стойност на 1 януари	5,316	5,393	1,661	1,801	283	315	52	52	23	17	7,335	7,578

Към 31.12.2015 г. дълготрайните материални активи на дружеството включват земи на стойност 3,875 х.лв. (31.12.2014 г.: 3,875 х.лв.) и сгради с балансова стойност 1,363 х.лв. (31.12.2014 г.: 1,441 х.лв.).

Активите в процес на придобиване към 31 декември основно включват:

- Преустройство на „кислородна станция” в „цех за боядисване” в размер на 19 х.лв. (31.12.2014 г.: 19 х.лв.);
- Охранителна система в размер на 8 х.лв. (31.12.2014 г.: няма);
- Станция за изпитване на хидроцилиндри в размер на 7 х.лв. (31.12.2014 г.: няма).

Други данни

Към 31.12.2015 г. няма учредени тежести (ипотеки, залози) върху имотите, машините и оборудването на дружеството (31.12.2014 г.: няма).

Към 31.12.2015 г. в състава на имотите, машините и оборудването са включени активи, които са напълно амортизирани, но продължават да се използват в стопанската дейност с отчетна стойност 195 х.лв. (31.12.2014 г.: 274 х.лв.).

Преоценка до справедлива стойност

Към 31.12.2015 г. е направена преоценка на имотите на дружеството – земи, сгради, машини и съоръжения и специализирани транспортни средства, със съдействието на лицензиран оценител. Ефектите от преоценката са отчетени в отчета за всеобхватния доход, както следва:

	<i>Машини, съоръжения и оборудване</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Оценка до справедлива стойност, отчетена в отчета за всеобхватния доход (в „Други компоненти на всеобхватния доход”)	47	47
Оценка до справедлива стойност, отчетена в отчета за всеобхватния доход (в „Нетна печалба за годината”)	-	-
	<u>47</u>	<u>47</u>

(а) Йерархия на справедливите стойности

Оценките по справедлива стойност на отделните имоти, машини, съоръжения и оборудване на базата на входящите данни, използвани при техниката за оценяване, са категоризирани йерархично като справедливи стойности на Ниво 3, а за земите на Ниво 2.

Направената преоценка на имотите, машините и оборудването до справедлива стойност е на неповтаряема база и се дължи на прилагането на модела на справедливата стойност по МСС 16.

(б) Техника за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Таблицата по-долу представя описание на техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност на отделните групи от състава на имоти, машини и оборудване за 2015 г., както и използваните входящи данни:

Групи активи	Подходи и техники за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни
Ниво 2		
Земя (УПИ)	Пазарен подход Оценъчна техника: Пазарни цени на сравними имоти	а) срок на реализация на сделки за продажба. б) корекционни коефициенти за застрояване, градоустройствени параметри и за местоположение и инфраструктура.
Ниво 3		
Сгради	Разходен подход Оценъчна техника: Разхода за възпроизвеждане или подмяна на собствеността, намален с обезценяването (основна оценъчна техника)	Значими ненаблюдаеми входящи данни а. Ценова информация от „Стройсекексперт СЕК“ (СЕК). б. Коефициенти за: функционалност и пригодност на обекта, зоново разположение, изграденост на инфраструктура, изграденост на комуникациите, пазарна конюнктура и продаваемост на обекта.
Машини и съоръжения	а) Пазарен подход Оценъчна техника: Пазарни цени на сравними активи б) Разходен подход Оценъчна техника: Разхода за възпроизвеждане или подмяна на движимото имущество, намален с обезценяването	а. Скорошни продажби на сравними активи и коригиращи коефициенти за сравнимост. б. Разходи за придобиване на нов актив. в. Корекции за физическо износване, функционално и икономическо обезценяване, в резултат на експлоатация.

Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност:

При промяна на корекционния коефициент, участващ във формирането на справедливата стойност на земята с +5% и -5%, изменението в справедливата стойност е както следва:

При коригиране на корекционния коефициент с +5%		При коригиране на корекционния коефициент с -5%	
Изменение в х.лв.	Увеличение на стойността в %	Изменение в х.лв.	Намаление на стойността в %
214	5,5%	(175)	-4,5%

При коригиране на тегловия коефициент, формиращ справедливата стойност на сградите с +5% и -5%, изменението в справедливата стойност е както следва:

При коригиране на тегловия коефициент с +5%		При коригиране на тегловия коефициент с -5%	
Изменение в х.лв.	Увеличение на стойността в %	Изменение в х.лв.	Намаление на стойността в %
46	3,3%	(46)	-3,4%

При увеличение на коефициента за комплексна оценка на машините, съоръженията и другите активи с +5% и -5%, изменението в справедливата стойност е както следва:

Вид дълготраен актив	При увеличение на остатъчния полезен живот с 1 г.		При намаление на остатъчния полезен живот с 1 г.	
	Изменение в х.лв.	Увеличение на стойността в %	Изменение в х.лв.	Намаление на стойността в %
Машини, съоръжения и други активи	91	5%	(91)	-5%

13. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

	31.12.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Салдо на 1 януари	296	301
Нетна загуба от корекция до оценка по справедлива стойност, включена в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) (Приложение № 4)	-	(5)
Салдо на 31 декември	296	296

Включените в отчета за финансовото състояние към 31.12.2015 г. и към 31.12.2014 г. инвестиционни имоти представляват сгради, притежавани за неопределено към настоящия момент бъдещо използване – с балансова стойност 296 х.лв. (31.12.2014 г.: 296 х.лв.).

Оценки по справедлива стойност

(а) Йерархия на справедливите стойности

Оценките по справедлива стойност на групите инвестиционни имоти са категоризирани като справедливи стойности на Ниво 3 на базата на входящите данни, използвани при техниката за оценяване.

Направената преоценка на инвестиционните имоти до справедлива стойност е повтаряема и се дължи на прилагането на модела на справедливата стойност по МСС 40. Тя се извършва регулярно към датата на всеки финансов отчет. Измерването на справедливата стойност е реализирано със съдействието на независими лицензирани оценители.

Таблицата по – долу показва равнение между началните и крайните салда на справедливите стойности на инвестиционните имоти, оценени на Ниво 3:

	<i>Сгради</i> <i>BGN '000</i>	<i>Общо</i> <i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	296	301
Преоценка до справедлива стойност към 31 декември, отчетена в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) – нереализирана (Приложение № 4)	-	(5)
Салдо на 31 декември	296	296

(б) Техника за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Таблицата по-долу представя описание на техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност на всички групи от състава на инвестиционните имоти Ниво 3 (31.12.2014 г.: Ниво 3), както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни:

Групи активи (Ниво 3)	Подходи и техники за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни
Административни и други сгради	<i>Разходен подход</i> Оценъчна техника: Разхода за възпроизвеждане или подмяна на собствеността, намален с обезценяването	а.Ценова информация от СЕК / кв.м б.Корекционни коефициенти за: функционалност и пригодност на обекта, зоново разположение, изграденост на инфраструктура, изграденост на комуникациите, пазарна конюнктура и прода- ваемост на обекта.

(в) Анализ на чувствителността

Справедливата стойност на инвестиционните имоти, групирани в група ”Административни и други сгради” е формирана чрез изследване на влиянието/измерване влиянието на изменението на коефициента за стопанско съответствие (отчитащ икономическата целесъобразност и пригодност на сградите, местонахождението, наличието на характера на комуникациите в съответния район и др.). Ефектите върху справедливата стойност на инвестиционните имоти и на общата сума на активите, и респективно върху текущата печалба/(загуба) от изменението (увеличение или намаление) на използваният интегрален показател с 5% са съответно увеличение с 11 х.лв. или намаление с 11 х.лв.

Анализът на чувствителността на справедливата стойност на инвестиционните имоти от Ниво 3 на значимите ненаблюдаеми входящи данни се основава на разумно възможните промени в тези ключови предположения към края на отчетния период като се приема, че останалите остават непроменени.

14. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

Материалните запаси на дружеството включват:

	31.12.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Материали	1,057	541
Готова продукция	415	84
Стоки	82	23
Незавършено производство	-	7
Аванси за доставка на материали	76	66
	1,630	721

Вид / група	31.12.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Основни материали	1,030	512
Други материали	27	29
	1,057	541

Наличната към 31.12.2015 г. и към 31.12.2014 г. **продукция** включва основно детайли, предназначени при оказваните от дружеството услуги по ремонти и реконструкция на трамваен релсов път.

Към 31.12.2015 г. и към 31.12.2014 г. в състава на **стоките** са включени отпадъци на черни и цветни метали.

Към 31.12.2015 г. ръководството на дружеството е извършило преглед на наличните материални запаси и не е установило индикации за извършване на обезценка.

15. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

	31.12.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Дружества под общ контрол	690	2,027
Дружества за осъществяване на съвместна дейност	305	-
Компания-майка	1	-
	996	2,027

Вид	31.12.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Търговски вземания по продажби	977	1,983
Предоставени гаранции	19	44
	996	2,027

Търговските вземания по продажби от свързани предприятия са левови и безлихвени.

Обичайно дружеството договаря с клиентите – *свързани лица* срок на плащане на вземанията по продажби от 30 до 60 дни. Забава след 360 дни е приета от дружеството като индикатор за обезценка. Ръководството преценява събираемостта като анализира експозицията на клиента – *свързано лице (предприятие)*, възможностите за погасяване и взема решение относно начисляването на обезценка.

Възрастовата структура на редовните търговски вземания от свързани лица е както следва:

	31.12.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
до 30 дни	670	853
от 31 до 60 дни	47	169
	<u>717</u>	<u>1,022</u>

Просрочените необезценени търговски вземания от свързани лица към 31.12.2015 г. са в размер на 260 х.лв. основно с период на възникване между 180 и 270 дни (31.12.2014 г. 961 х.лв. основно с период на възникване между 61 и 270 дни).

На база на опита и на настоящите обстоятелства, ръководството е направило оценка на размера на очакваните бъдещи входящи парични потоци, свързани с *търговските вземания от свързани лица* и е преценило, че не съществува несигурност относно събираемостта им, доколкото дружеството има разработена и добра внедрена корпоративна практика, която гарантира, че продажбите на продукция и услуги се извършват на *клиенти – свързани лица*, с които дружеството традиционно работи и има добри търговски взаимоотношения.

Максималната експозиция към кредитен риск на дружеството към отчетната дата е балансовата стойност на всеки клас вземания, описани по-горе. Дружеството няма определени кредитни лимити по отделни клиенти – *свързани лица*. Дружеството няма обезпечения за вземанията.

Предоставените гаранции на свързани лица към 31.12.2015 г. са в размер на 19 х.лв. (31.12.2014 г.: 44 х.лв.) и са свързани основно с извършени строително-монтажни услуги и ремонти, възникнали в нормалния оперативен цикъл на дружеството с падеж най-късно до 31.12.2017 г.

16. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ

	31.12.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Търговски вземания	<u>425</u>	<u>231</u>
Брутен размер	477	283
Обезценка	<u>(52)</u>	<u>(52)</u>
Предоставени аванси за услуги	<u>203</u>	<u>-</u>
	<u>628</u>	<u>231</u>

Търговските вземания са левови и безлихвени и включват:

	31.12.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Вземания от клиенти	419	214
Предоставени гаранции	6	17
	<u>425</u>	<u>231</u>

Вземанията по предоставени гаранции представени като текущи към датата на отчета за финансовото състояние са основно за услуги със строителна механизация (31.12.2014 г.: услуги със строителна механизация и строително-монтажни работи), възникнали в нормалния оперативен цикъл на дружеството с падеж най-късно до 31.08.2017 г.

Възрастовата структура на *непадежиралите (редовни) търговски вземания* от клиенти е както следва:

	31.12.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
до 30 дни	219	110
от 31 до 60 дни	55	57
	<u>274</u>	<u>167</u>

Обичайно дружеството договаря с клиентите срок на плащане на вземанията по продажби от 30 до 60 дни. След изтичането на 360 дни от настъпването на падежа на вземането подлежи на разглеждане за обезценка. Размерът ѝ се определя конкретно за съответния контрагент след анализ на възможностите за събиране на сумите.

Възрастовата структура на *просрочените спрямо обичайния кредитен период необезценени търговски вземания от клиенти* е както следва:

	31.12.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
от 61 до 90 дни	55	22
от 91 до 180 дни	11	1
от 181 до 360 дни	71	24
над 360 дни	8	-
	<u>145</u>	<u>47</u>

На базата на опита и на настоящите обстоятелства, ръководството на дружеството е направило най-добри приблизителни преценки, отразяващи местните условия за правене на бизнес, които са били разумни при конкретните обстоятелства за очакваните бъдещи входящи парични

потоци от клиентите и налагането на евентуална загуба от обезценка на вземания, в т.ч. размера и синхронизирането на бъдещите парични потоци, свързани с търговските вземания. Ръководството е извършило обезценка на търговските вземания, за които е преценено, че съществува висока степен на несигурност относно събираемостта им (Приложение № 8).

Балансовата стойност на вземанията е приблизително равна на справедливата им стойност. Дружеството има разработена и внедрена добра корпоративна практика, която гарантира, че продажбите на продукция и услуги се извършват на клиенти със съответната кредитна история.

Максималната експозиция на кредитен риск към отчетната дата е балансовата стойност на всеки клас вземания, описани по – горе. Дружеството няма обезпечения за търговските вземания от клиенти.

Възрастовата структура на *просрочените обезценени търговски вземания* е както следва:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
от 91 до 180 дни	3	-
над 360 дни	49	52
Обезценка	(52)	(52)
	<u>-</u>	<u>-</u>

Движение на коректива за обезценка:

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
	<i>индивидуално обезценявани</i>	<i>индивидуално обезценявани</i>
Салдо в началото на годината	52	22
Отчетени обезценки (Приложение № 8)	41	41
Отписани несъбираеми вземания за сметка на коректива от обезценка	(41)	-
Реинтегрирани обезценки (Приложение № 8)	-	(11)
Салдо в края на годината	52	52

17. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Корпоративен данък	19	-
Предплащания за бъдещи услуги	11	14
Други вземания	18	4
	<u>48</u>	<u>18</u>

Предплатените разходи за бъдещи периоди ще бъдат признати като текущи разходи през следващите 12 месеца от края на отчетния период.

18. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	31.12.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Парични средства в разплащателни сметки	410	964
Срочни депозити в банки	2	2
Парични средства в каса	2	3
	414	969

Наличните към 31.12.2015 г. парични средства са изцяло в лева в банки с рейтинг по Fitch BBB-, BBB+ и Ba2 на Moodys'.

Срочните депозити в банки са в размер на 2 х.лв. (31.12.2014 г.: 2 х.лв.) и са с оригинален матуритет от един месец (31.12.2014 г.: един месец). За целите на отчета за паричните потоци ръководството на дружеството е анализирано банковите депозити, съгласно целите и намеренията и възможността им да бъдат прекратени преди падеж и ползвани в дейността, без дружеството да претърпи санкции.

19. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

	31.12.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Основен акционерен капитал	4,170	4,170
Законови резерви	417	417
Преоценъчен резерв - имоти, машини и оборудване	3,665	3,645
Неразпределена печалба	235	858
	8,487	9,090

Към 31.12.2015 г. регистрираният **основен акционерен капитал** на дружеството възлиза на 4,170 х.лв., разпределен в 4,170 х бр. обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност на акция 1 лв. (31.12.2014 г.: 4,170 х.лв., разпределен в 4,170 х.бр. обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност на акция 1 лв.).

Законовите резерви са формирани от разпределение на печалбата, съгласно изискванията на Търговския закон и устава на дружеството (Приложение № 2.17).

Преоценъчният резерв – имоти, машини и оборудване е формиран в резултат на извършените към съответните дати регулярни преоценки на имоти, машини и оборудване. Той е представен нетно от ефекта на отсрочените данъци (Приложение № 2.17). Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отчетен директно, чрез други компоненти на всеобхватния доход за годината.

Резервите от преоценка на имоти, машини и оборудване и формираните резерви от последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи не подлежат на разпределение под формата на дивиденди.

20. ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Отсрочените данъци върху печалбата към 31 декември са свързани със следните обекти в отчета за финансовото състояние:

	Временна разлика	Данък	Временна разлика	Данък
	31.12.2015	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Имоти, машини и оборудване	3,545	(355)	3,473	(347)
Инвестиционни имоти	284	(28)	282	(28)
Общо пасиви по отсрочени данъци	3,829	(383)	3,755	(375)
Търговски задължения	(227)	23	-	-
Краткосрочни доходи на наети лица	(58)	6	(82)	8
Търговски вземания	(52)	5	(52)	5
Задължения за дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране	(51)	5	(42)	4
Общо активи по отсрочени данъци	(388)	39	(176)	17
Нетно салдо на пасивите по отсрочени данъци	3,441	(344)	3,579	(358)

При признаването на отсрочените данъчни активи от ръководството е оценена вероятността отделните намаляеми временни разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружеството да генерира в перспектива достатъчно данъчни печалби за тяхното компенсиране срещу тези печалби.

Движението в отсрочените данъчни пасиви / (активи) е представено по-долу:

<i>Отсрочени данъчни (пасиви)/активи</i>	<i>1 януари 2015 BGN '000</i>	<i>Признати в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) BGN '000</i>	<i>Признати в отчета за всеобхватния доход (в друг компонент) BGN '000</i>	<i>31 декември 2015 BGN '000</i>
Имоти, машини и оборудване	(347)	(3)	(5)	(355)
Инвестиционни имоти	(28)	-	-	(28)
Търговски задължения	-	23	-	23
Краткосрочни доходи на наети лица	8	(2)	-	6
Търговски вземания	5	-	-	5
Задължения за дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране	4	1	-	5
	(358)	19	(5)	(344)

<i>Отсрочени данъчни (пасиви)/активи</i>	<i>1 януари 2014 BGN '000</i>	<i>Признати в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) BGN '000</i>	<i>Признати в отчета за всеобхватния доход (в друг компонент) BGN '000</i>	<i>31 декември 2015 BGN '000</i>
Имоти, машини и оборудване	(358)	11	-	(347)
Инвестиционни имоти	(29)	1	-	(28)
Краткосрочни доходи на наети лица	10	(2)	-	8
Търговски вземания	2	3	-	5
Задължения за дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране	3	1	-	4
	(372)	14	-	(358)

21. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на дружеството за изплащане на обезщетения на лица от наетия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст. Съгласно Кодекса на труда в България всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на 6 брутни заплати към момента на пенсиониране. Това е план с дефинирани доходи (Приложение № 2.16).

За определяне на тези задължения дружеството е направило актюерска оценка, като е ползвало услугите на сертифициран актюер.

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране и определянето на актюерската печалба е както следва:

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Сегашна стойност на задълженията на 1 януари	77	59
Разход за текущ стаж за периода	16	15
Разход за лихви за периода	3	3
Извършени плащания през периода	(10)	(8)
Актюерска (печалба)/загуба за периода, в т.ч.:	35	8
<i>(печалба)/загуба от действителен опит</i>	27	8
<i>(печалба)/загуба от промяна в използваните демографски предположения</i>	-	-
<i>(печалба)/загуба от промяна в използваните финансови предположения</i>	8	-
Сегашна стойност на задължението на 31 декември	121	77

Начислени суми в отчета за всеобхватния доход по дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране са:

	2015 BGN'000	2014 BGN'000
Разход за текущ стаж	16	15
Разход за лихви	3	3
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в печалбата или загубата (Приложение № 7)	19	18
Ефекти от последващи оценки на задълженията към персонала при пенсиониране:		
<i>Актюерски (печалби)/загуби от действителен опит</i>	27	8
<i>Актюерски (печалби)/загуби от промяна в използваните демографските предположения</i>	-	-
<i>Актюерски (печалби)/загуби от промяна в използваните финансовите предположения</i>	8	-
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в други компоненти на всеобхватния доход (Приложение № 10)	35	8
	54	26

При определяне на сегашната стойност към 31 декември са направени следните основни актюерски предположения:

- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ, за общата смъртност на населението на България за периода 2012 г. – 2014 г. (31.12.2014 г.: за периода 2011 г. - 2013 г.);

- темп на текучество – между 0 % до 10 %, в зависимост от пет обособени възрастови групи (31.12.2014 г.: между 0 % до 10 %, в зависимост от пет обособени възрастови групи);
- дисконтов фактор - използвана е норма на база ефективен годишен лихвен процент $i = 2.8 \%$ (31.12.2014 г.: $i = 3.8 \%$). Той се основава на доходността на емисиите дългосрочните ДЦК (с 10 годишен матуритет). Като се има в предвид, че средният срок до пенсиониране е по-дълъг от 10 години, дисконтова норма е определена чрез екстраполация.
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на дружеството и е в размер на 2% годишен ръст спрямо предходния отчетен период (31.12.2014 г.: 2%).

Този план с дефинирани доходи създава експозиция на дружеството към следните рискове: инвестиционен, лихвен, риск свързан с дълголетие и риск свързан с нарастването на работните заплати. Ръководството на дружеството ги оценява по следния начин:

- за инвестиционния - доколкото това е нефондиран план, дружеството следва да наблюдава и текущо балансира предстоящите плащания по него с осигуряването на достатъчен паричен ресурс. Историческият опит, а и структурата на задължението, показват, че необходимият по години ресурс не е съществен спрямо обичайно поддържаните ликвидни средства;
- за лихвения - всяко намаление на доходността на ДЦК с подобна срочност води до увеличение на задължението по плана;
- за риска, свързан с дълголетие - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява, прилагайки най-добрата преценка и актуална информация за смъртността на участниците в плана. Увеличението на продължителността на живота би повлияла за евентуално увеличение на задължението. През последните години се наблюдава относителна устойчивост на този показател; и
- за риска, свързан с нарастването на работните заплати - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка за бъдещото нарастване на работните заплати на участниците в плана. Такова увеличение би довело до увеличение на задължението на плана.

Анализът на чувствителността на основните актюерски предположения се основава на разумно възможните промени в тези предположения към края на отчетния период като се приема, че останалите остават непроменени:

- ако дисконтовият процент е с 1% по-висок (по-нисък), задължението по планове с дефинирани доходи би оказало намаление със 6 х.лв. (увеличение със 6 х.лв.) (2014 г.: ако дисконтовият процент е с 1% по-висок (по-нисък), задължението по планове с дефинирани доходи би оказало намаление с 4 х.лв. (увеличение с 5 х.лв.));
- ако очакваният ръст на заплатата се увеличи (понижи) с 1% задължението по планове с дефинирани доходи би оказало увеличение със 7 х.лв. (намаление със 6 х.лв.) (2014 г.: ако очакваният ръст на заплатата се увеличи с 1% задължението по планове с дефинирани доходи би оказало увеличение с 5 х.лв. (намаление с 4 х.лв.));

• ако очакваният темп на степента на оттегляне се увеличи с 1%, задължението по планове с дефинирани доходи би оказало намаление със 6 х.лв. (увеличено с 4 х.лв.) (2014 г.: ако очакваният темп на степента на оттегляне се увеличи с 1%, задължението по планове с дефинирани доходи би оказало намаление с 4 х.лв. (намаление с 4 х.лв.)).

Средната продължителност на дългосрочното задължение към персонала по плана с дефинирани доходи е 4,9 години (31.12.2014 г.: 5,4 години).

Очакваните плащания на обезщетения при пенсиониране по плана с дефинирани доходи за следващите 5 години е 104 х.лв., в т.ч. за 2016 г. – 45 х.лв.

22. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Задълженията към свързани лица са към:	31.12.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Компания-майка	161	562
Дружества за осъществяване на съвместна дейност	633	227
Дружества под общ контрол	395	576
	1,189	1,365
Задълженията към свързани лица са свързани с:	31.12.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Получени заеми	161	562
Компания-майка	161	562
в т.ч., главница	160	560
лихви	1	2
Получени аванси за бъдещи услуги	948	735
Дружества за осъществяване на съвместна дейност	633	227
Дружества под общ контрол	315	508
Търговски задължения	80	68
Дружества под общ контрол	80	68
	1,189	1,365

Полученият заем от Компанията-майка към 31.12.2015 г. е договорен при следните условия:

Договорен размер	1,200 х.лв. (31.12.2014 г.: 1,200 х.лв.)
Лихвен процент:	4%
Падеж:	31.03.2016 г. (31.12.2014 г.: 31.12.2015 г.).
Обезпечение:	Няма
Цел на кредита:	Оборотни средства
Салдо към 31.12.2015 г.:	161 х.лв. (31.12.2014 г.: 562 х.лв.)
<i>в т.ч. главница</i>	<i>160 х.лв. (31.12.2014 г.: 560 х.лв.);</i>
<i>в т.ч. лихва</i>	<i>1 х.лв. (31.12.2014 г.: 2 х.лв.).</i>

Задълженията по получени аванси към 31.12.2015 г. са в размер на 948 х.лв. (31.12.2014 г.: 735 х.лв.). Тяхното усвояване е свързано с бъдещи строително-монтажни и ремонтни дейности и доставка на готова продукция (арматурни заготовки и изработка на нестандартни метални детайли и други артикули).

Търговските задължения към свързани лица са изцяло в лева и са в размер на 80 х.лв. (31.12.2014 г.: 68 х.лв.).

Дружеството обичайно изплаща своите *търговски задължения към свързани лица* - предприятия с кредитен период обичайно в рамките на 60 дни, освен ако няма специално уговорен по-дълъг срок.

23. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Задължения към доставчици от страната	740	220
Получени аванси	-	38
	740	258

Задълженията към доставчици са левови и безлихвени, за доставки на активи и услуги и са текущи. Дружеството погасява своите задължения обичайно в рамките от 30 до 60 дни от датата на възникване на задължението.

Обичайният среден кредитен период, за който не се начислява лихва по *търговски задължения*, е 180 дни.

Дружеството няма просрочени задължения към 31.12.2015 г.

24. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Задължения към персонала, в т.ч.:	174	233
текущи задължения	133	171
начисления за неползвани компенсиреми отпуски	41	62
Задължения по социалното осигуряване, в т.ч.:	63	80
текущи задължения	55	68
начисления за неползвани компенсиреми отпуски	8	12
	237	313

25. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Данъци върху доходите на физическите лица	33	41
Данък върху добавената стойност	12	84
Корпоративен данък	-	4
Други данъци	5	6
	50	135

До датата на изготвяне на финансовия отчет в дружеството са извършени ревизии и проверки, както следва:

- по ДДС – до 30.04.2009;
- по ЗКПО – до 31.12.2008 г.;
- Национален осигурителен институт – до 30.11.2014 г.

Данъчните служби могат по всяко време да проверят отчетите и регистрите в рамките на петте последователни години, считано от 1 януари на годината, следваща годината, през която е следвало да се плати данъчното задължение, и да наложат допълнителни данъчни задължения или глоби.

26. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Дружеството е част от групата Геотехмин.

Пряка компания-майка на дружеството е Геотехмин ООД и крайно контролиращо лице е Цоло Вутов. Дружеството има взаимоотношение на свързано лице с дружествата под общ контрол на Геотехмин ООД и крайното контролиращо лице.

През годината дружеството е осъществявало сделки със свързани лица, данните за които са представени по-долу:

Видове операции	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Продажби на услуги	4,748	4,108
Дружества по общ контрол	2,856	4,085
Дружества за осъществяване на съвместна дейност	1,891	-
Компания-майка	1	23
Продажби на продукция	5,084	5,112
Дружества по общ контрол	5,083	4,907
Компания-майка	1	205
Други приходи от продажби	1,099	1,649
Дружества по общ контрол	1,099	1,590
Компания-майка	-	58
Дружества за осъществяване на съвместна дейност	-	1
Видове операции	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Доставки на материални запаси	1,214	1,504
Дружества по общ контрол	1,214	1,430
Компания-майка	-	74
Доставки на услуги	172	196
Дружества по общ контрол	172	192
Компания-майка	-	4
Доставки на машини, оборудване	203	51
Дружества по общ контрол	203	51
Компания-майка	-	-
Начисления за лихви по получени заеми	21	38
Компания-майка	21	38

Разпределените дивиденди през 2015 г. в полза на компанията-майка са в размер на 700 х.лв. (31.12.2014 г.: няма).

Съставът на ключовия управленски персонал е представен в Приложение № 1.1.

Открити салда и разчетни взаимоотношения

Вземанията от свързани лица са представени в Приложение № 15.

Задълженията към свързани лица са представени в Приложение № 22.

Възнаграждения на ключов управленски персонал

Възнагражденията на ключовия управленски персонал (Приложение № 1.1) включват заплати и други краткосрочни доходи в размер на 108 х.лв. (2014 г.: 102 х.лв.).

27. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

Структура на финансовите активи и пасиви на дружеството към 31 декември по категории е посочена по-долу. Тя включва всички финансови активи в една група, “кредити и вземания”, и всички финансови пасиви в една група – “финансови пасиви амортизируема стойност”:

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Финансови активи		
Вземания от свързани лица (Приложение № 15)	996	2,027
Търговски вземания (Приложение № 16)	425	231
Парични средства и парични еквиваленти (Приложение № 18)	414	969
Други вземания (Приложение № 17)	11	-
	1,846	3,227
	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Финансови пасиви по амортизируема стойност		
Задължения към свързани лица (Приложение № 22)	241	630
Търговски задължения (Приложение № 23)	740	220
	981	850

Дружеството не работи с деривативни финансови инструменти.

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството е изложено на различни финансови рискове, най-важните, от които са: пазарен (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Затова общото управление на риска е фокусирано върху прогнозиране на резултатите от определени области на финансовите пазари за постигане на минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на продукцията и услугите, предоставяни от дружеството, да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска в дружеството се осъществява текущо от изпълнителния директор и главния счетоводител, съгласно политиката определена от собственика. Те са разработили основните принципи на общото управление на финансовия риск, на базата на които са определени конкретните процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден. По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложено дружеството при осъществяване на търговските му операции, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Пазарен риск***а.Валутен риск***

Дружеството не е изложено директно на значителен валутен риск, защото почти изцяло всички негови операции и сделки са деноминирани в евро и/или български лева, доколкото еврото е с фиксиран курс спрямо лева по закон. Дружеството е изложено индиректно на известен валутен риск по отношение на цените на основните суровини и материали /метални и гориво-смазочни/ да са деноминирани в щатски долари, независимо че се договарят в лева/евро.

б.Ценови риск

Дружеството не е изложено на значителен ценови риск за негативни промени в цените на продукцията и строително-монтажните работи, обект на неговите операции, защото съгласно договорните отношения с клиентите те са обект на периодичен анализ и обсъждане за преразглеждане и актуализиране спрямо промените на пазара. В известна степен дружеството е изложено на ценови риск по отношение на дейностите, свързани с покупко-продажби на стоки, доколкото дружеството не може да влияе пряко върху волатилността на цените на металите, които са в пряка зависимост от борсови цени. Също така в известна степен дружеството е изложено на ценови риск по отношение на строително-монтажните работи, свързани с основни ремонти на трамваен релсов път, обект на неговите операции – не всички промени свързани с отклонения в цените подлежат на предоговаряне и затова ценовия риск дружеството отчита както в калкулациите, така и при възможност при договорните условия. Доставка на материали (гориво) се осъществяват от ограничен брой доставчици, като продажните цени се определят на база на актуалните пазарни цени на материалите. На групово ниво цените са обект на периодичен анализ и обсъждане за преразглеждане и актуализиране спрямо промените на пазара. Доставка на активи и услуги се извършват от ограничен брой доставчици – в по-голямата си част обичайно дружества под общ контрол, което обстоятелство дава известни възможности за преразглеждане и актуализиране на цените спрямо промените на пазара.

Кредитен риск

При осъществяване на своята дейност дружеството е изложено на кредитен риск, който е свързан с риска някой от контрагентите му да не бъде в състояние да изпълни изцяло и в обичайно предвидените срокове задълженията си към него.

Основните финансови активи на дружеството са парични средства в брой и в банкови сметки, търговски вземания от свързани предприятия и други клиенти, и други краткосрочни вземания.

По отношение на клиентите и свързаните лица, политиката на дружеството е да извършва продажбите си при условията на плащане обичайно в рамките на 30 (тридесет) до 60 (шестдесет) дни, освен ако не са договорени специални по-дълги срокове, като дружеството обичайно няма практиката да продава с отсрочено плащане. Събираемостта и концентрацията на вземанията се контролират редовно и стриктно, съгласно установената политика на дружеството. Основни

клиенти на дружеството по отношение на неговата продукция и услуги са компании от Групата Геотехмин, както и други външни клиенти по отношение на продажбите на стоки и строително-монтажни услуги, свързани с текущ ремонт на трамваен релсов път, с които дружеството има изградени добри търговски взаимоотношения. Събираемостта на вземанията се контролира от изпълнителния директор и главния счетоводител, като се следват установената политика и процедурите, приети от Съвета на директорите. Паричните средства на дружеството и разплащателните операции са ограничени до банки с висока репутация и ликвидна стабилност (Приложение № 18), което ограничава риска относно паричните средства и паричните еквиваленти.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства, добра способност на финансиране на стопанската си дейност, вкл. чрез осигуряване на адекватни кредитни ресурси и улеснения, постоянно контролно наблюдение на фактическите и прогнозни парични потоци по периоди напред и поддържане на равновесие между матуритетните граници на активите и пасивите на дружеството. При наличие на нужда от средства за оперативни и инвестиционни цели, същите се осигуряват от основния акционер чрез кредити.

По-долу са представени финансовите недеривативни пасиви на дружеството, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет към датата на финансовия отчет. Таблицата е изготвена на база на недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която задължението е изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

Матуритетен анализ

31 декември 2015 г.

	До 1 м.	от 1 м. до 3 м.	от 3 м. до 1 г.	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Пасиви				
Задължения към свързани лица	80	166	-	246
Търговски задължения	740	-	-	740
	820	166	-	986

31 декември 2014 г.

	До 1 м.	от 1 м. до 3 м.	от 3 м. до 1 г.	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Пасиви				
Задължения към свързани лица	72	154	418	644
Търговски задължения	220	-	-	220
	292	154	418	864

Риск на лихвоносните парични потоци

Като цяло дружеството няма значителна част лихвоносни активи, с изключение на паричните средства. Затова приходите и оперативните парични потоци са в голяма степен независими от промените в пазарните лихвени равнища. Текущия контрол за лихвоносните активи се изпълнява от изпълнителния директор на дружеството чрез анализ на лихвените равнища по разплащателните сметки и договаряне на нови лихви, в зависимост от пазарните промени.

Същевременно дружеството не е изложено и на лихвен риск от своите дългосрочни/ (краткосрочни) задължения, защото те са обичайно търговски, а заемите са предоставени от основния акционер с фиксиран лихвен процент.

Лихвен анализ

31 декември 2015	безлихвени BGN '000	с фиксиран лихвен % BGN '000	Общо BGN '000
Финансови активи			
<i>Категория "Кредити и вземания"</i>			
Вземания от свързани лица	996	-	996
Търговски вземания	425	-	425
Други вземания	11	-	11
Парични средства и парични еквиваленти	2	412	414
	1,434	412	1,846

31 декември 2015	безлихвени BGN '000	с фиксиран лихвен % BGN '000	Общо BGN '000
Финансови пасиви			
<i>Категория "Финансови пасиви по амортизируема стойност"</i>			
Задължения към свързани лица	81	160	241
Търговски задължения	740	-	740
	821	160	981

31 декември 2014	безлихвени BGN '000	с фиксиран лихвен % BGN '000	Общо BGN '000
Финансови активи			
<i>Категория "Кредити и вземания"</i>			
Вземания от свързани лица	2,027	-	2,027
Търговски вземания	231	-	231
Парични средства и парични еквиваленти	2	967	969
	2,260	967	3,227

31 декември 2014	безлихвени BGN '000	с фиксиран лихвен % BGN '000	Общо BGN '000
Финансови пасиви			
<i>Категория "Финансови пасиви по амортизируема стойност"</i>			
Задължения към свързани лица	70	560	630
Търговски задължения	220	-	220
	290	560	850

Управление на капиталовия риск

Целите на дружеството с управлението на капитала е да осигури възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие, за да може да генерира съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите и стопански ползи на другите заинтересовани лица от и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитал.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост. Това съотношение се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на ангажирания капитал. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства (краткосрочни и дългосрочни) така, както са посочени в отчета за финансовото състояние и паричните средства и парични еквиваленти. Общата сума на ангажирания капитал е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал.

Доколкото общия дългов капитал е формиран от задължения към основния акционер при наличие на нужда от средства за оперативни и инвестиционни цели, същите се осигуряват от основния акционер чрез кредити.

Справедливи стойности

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба, на база позицията, предположенията и преценките на независими пазарни участници на основен или най-изгоден за даден актив или пасив пазар. За своите финансови активи и пасиви дружеството приема като основен пазар финансовите пазари в България – БФБ, големите търговски банки – дилъри и за определени специфични инструменти – директни сделки между страните. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, дружеството очаква да реализира тези финансови активи и пасиви чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. - погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Притежаваните от дружеството финансови активи са основно търговски вземания и наличности по разплащателни сметки в банки, поради което се приема, че балансовата им стойност е приблизително равна на тяхната справедлива стойност. Финансовите пасиви на дружеството

представляват основно текуща част на дългосрочен заем с фиксиран лихвен процент, предоставен от компанията-майка, който дружеството очаква да реализира чрез неговото цялостно изплащане и търговски задължения, поради което се приема, че балансовата им стойност е приблизително равна на тяхната справедлива стойност.

Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансовото състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

28. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ

Дружеството има ангажименти за приети от него основно материални запаси на отговорно пазене в размер на 32 х.лв. (31.12.2014 г.: 175 х.лв.).